

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 180 (XXIV) — Nr. 234

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 6 aprilie 2012

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 53 din 25 ianuarie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. 3 din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. 244—246, art. 248 și 279 din Legea nr. 297/2004 raportate la art. 244 alin. (5) lit. a) pct. 2 și lit. b) și alin. (7) lit. a) cu aplicarea art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital.....	2–8
★	
Opinie separată	9
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
418. — Ordin al ministrului finanțelor publice pentru aprobarea condițiilor privind distrugerea în antrepozitul fiscal a produselor accizabile care nu au fost eliberate pentru consum.....	9–10
550. — Ordin al secretarului de stat al Oficiului Român pentru Adopții privind aprobarea criteriilor pe baza cărora se realizează potrivirea teoretică	11–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 53 din 25 ianuarie 2012

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. 3 din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. 244—246, art. 248 și 279 din Legea nr. 297/2004 raportate la art. 244 alin. (5) lit. a) pct. 2 și lit. b) și alin. (7) lit. a) cu aplicarea art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 30 alin. 3 din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. 244—246, art. 248 și 279 din Legea nr. 297/2004 raportate la art. 244 alin. (5) lit. a) pct. 2 și lit. b) și alin. (7) lit. a) cu aplicarea art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, excepție ridicată de Horia Ciorcilă și Radu Codruț Jurcovan în Dosarul nr. 33.545/3/2010 al Tribunalului București — Secția I penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 116D/2011, și excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, excepție ridicată de Claudiu Eugen Iuliu Silaghi, Doina Mărioara Cojocaru și Sergiu Dan Dascăl în același dosar al aceleiași instanțe și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 374D/2011.

Dosarele nr. 116D/2011 și nr. 374D/2011 au fost conexe la Dosarul nr. 4.701D/2010 în ședința publică din 6 decembrie 2011, când Curtea, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul dispozițiilor art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a amânat pronunțarea pentru data de 20 decembrie 2011, când s-a dispus reunirea pe rol a celor 3 cauze conexe pentru 17 ianuarie 2012.

Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 17 ianuarie 2012 și au fost consemnate în încheierea separată de disjungere de la acea dată, Dosarul nr. 374D/2011 rămânând conexas la Dosarul nr. 116D/2011. Ulterior, Curtea, având în vedere necesitatea unei mai bune studieri a problemelor, a dispus amânarea pronunțării pentru 24 ianuarie 2011 și respectiv 25 ianuarie 2011.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Decizia penală nr. 1.574 din 14 octombrie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 9.025/2/2010 (2.592/2010), **Curtea de Apel București — Secția I penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 30 alin. 3 din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. 244—246, art. 248 și 279 din Legea nr. 297/2004 raportate la art. 244 alin. (5) lit. a) pct. 2**

și lit. b) și alin. (7) lit. a) cu aplicarea art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital. Excepția a fost ridicată în Dosarul nr. 33.545/3/2010 al Tribunalului București — Secția I penală de Horia Ciorcilă și Radu Codruț Jurcovan, dosar în care se fac cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunilor de manipulare a pieței de capital.

De asemenea, prin Decizia penală nr. 1.957 din 8 decembrie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 11.273/2/2010, **Curtea de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și de familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 279 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital.** Excepția a fost ridicată în Dosarul nr. 33.545/3/2010 al Tribunalului București — Secția I penală de Claudiu Eugen Iuliu Silaghi, Doina Mărioara Cojocaru și Sergiu Dan Dascăl, dosar în care se fac cercetări cu privire la săvârșirea infracțiunilor de manipulare a pieței de capital.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile din Legea nr. 297/2004 sunt neconstituționale, relevând următoarele critici, grupate astfel:

1. Critici cu privire la modul de descriere a faptei incriminate de norma juridică de incriminare

Astfel, prevederile art. 279 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 nu respectă exigențele de previzibilitate și accesibilitate necesare oricărei norme naționale de incriminare, întrucât, chiar dacă acestea sunt rezultatul transpunerii identice a Directivei 2003/6/CE privind abuzul de piață, nu ating gradul de precizie și claritate specific materiei penale, standard ce este net superior celui impus de o directivă atunci când aceasta din urmă nu reglementează în domeniul penal. Prin modul defectuos de redactare, art. 279 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 generează confuzie atât cu privire la descrierea infracțiunii incriminate, cât și cu privire la reglementarea sancțiunii.

Procedul este, pe cât de inedit, pe atât de neinspirat, pentru că afectează gradul de claritate, suferă și precizie al textului prin aceea că regula de conduită, care trebuie să fie concisă, exactă și coerentă, trebuie alcătuită în plan mental de destinatarul normei prin extragerea părților sale componente din texte diferite. De pildă, noțiunea de „informație privilegiată” folosită de art. 245, 246 și 247 sau de „manipularea pieței de capital” folosită de art. 248 sunt descrise, la rândul lor, în art. 244 alin. (1) și (4), respectiv alin. (5). Or, un asemenea mod greoi de reglementare este contrar regulilor de tehnică legislativă, care stabilesc că modalitatea de concepere și exprimare în redactarea unui text de lege este subordonată dezideratului înțelegerii cu ușurință a textului de către destinatarul acestuia.

Prin urmare, art. 279 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 nu respectă exigențele de previzibilitate și claritate necesare oricărei norme penale, întrucât are un înțeles echivoc, imprecis, ambiguu și aproximativ în ceea ce privește expresia „informații privilegiate” ce intră în conținutul celor două modalități normative analizate, prin care infracțiunea poate fi comisă, respectiv utilizarea de informații privilegiate și divulgarea de informații

privilegiate prevăzute de art. 245 și 246 la care textul legal de incriminare face trimitere.

De asemenea, textul criticat statuează cu caracter univoc că fapta incriminată este săvârșită „cu intenție.” Or, analizând conținutul normativ al prevederilor art. 247, care, la rândul său, face trimitere la art. 245 și 246 din aceeași lege, este de observat că, sub aspectul laturii subiective, persoanele culpabile cunosc sau ar fi trebuit să cunoască faptul că acele informații sunt privilegiate. Prin urmare, se evidențiază o eroare gravă care afectează coerența textului sub aspectul înțelegerii art. 279 alin. (1), care, așa cum s-a arătat, reglementează o infracțiune care poate fi comisă numai cu intenție, nu și din culpă.

De asemenea, o altă modalitate normativă prin care poate fi comisă infracțiunea criticată constă în săvârșirea de activități de manipulare a pieței de capital, interzisă prin art. 248 din aceeași lege.

Și de această dată, prin utilizarea expresiilor „care dau sau ar putea să dea” și „nivel anormal sau artificial”, legiuitorul a eșuat în respectarea standardelor minime de exigență pentru redactarea clară și precisă a unui norme juridice, plasând destinatarul în sfera speculației. Totodată, se constată aceeași redactare ambiguă care atrage după sine răspunderea penală nu numai pentru faptele comise cu intenție, ci și pentru cele comise din culpă.

În aceste condiții, autorii consideră că textul criticat este vădit lipsit de coerență și, prin caracterul său anacronic, încalcă în mod flagrant principiul forței obligatorii a legii prevăzut în art. 1 alin. (5) din Constituție, în sensul că la redactarea sa au fost ignorate regulile de tehnică legislativă impuse de art. 8 alin. (4) și art. 36 alin. (1) și (4) din Legea nr. 24/2000.

2. Critici privind modul de reglementare a sancțiunii

a) Modul de reglementare a pedepsei principale a amenzii și imposibilitatea aplicării acesteia

Autorii excepției mai susțin că art. 279 alin. (1) din Legea nr. 297/2004, prin trimitere la art. 276 lit. c) din aceeași lege, prevede un criteriu de stabilire a limitelor amenzii care exclude posibilitatea aplicării acestei pedepse la multe dintre modalitățile normative de comitere a infracțiunii criticate.

Astfel, aplicarea unei amenzi între jumătate și totalitatea valorii tranzacției realizate prin săvârșirea faptelor presupune existența unei tranzacții de o anumită valoare. Or, săvârșirea cu intenție a faptei prevăzute de art. 237 alin. (3), potrivit căruia administratorul, directorul și/sau directorul executiv sunt obligați să prezinte acționarilor situații financiare exacte și informații reale privind condițiile economice ale societății, nu implică realizarea unei tranzacții bursiere și, pe cale de consecință, face imposibilă stabilirea și aplicarea unei amenzi penale.

Prin urmare, în absența unei tranzacții, este exclusă posibilitatea stabilirii unei amenzi penale în limitele statuate de art. 276 lit. c). Aceleași rațiuni sunt valabile și în ceea ce privește modalitatea de săvârșire a infracțiunii de manipulare a pieței de capital prin diseminarea de informații în mass-media, inclusiv diseminarea zvonurilor și știrilor false care induc în eroare — art. 244 alin. (5) lit. c) din lege.

b) Critici referitoare la incompatibilitatea pedepsei amenzii ce poate fi stabilită de textul legal criticat cu sistemul actual reglementat de Codul penal referitor la amendă ca pedeapsă penală

Astfel, opțiunea legiuitorului de a prevedea pentru fapta incriminată de art. 279 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 și pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii este de natură a induce convingerea că o astfel de faptă nu este una dintre cele care sunt catalogate *ab initio* ca grave.

Or, având în vedere modalitatea de stabilire a cuantumului amenzii așa cum este prevăzută prin art. 276 lit. c) din lege, poate depăși cu mult limitele generale impuse de art. 53 pct. 1 lit. c) din Codul penal, potrivit căruia limitele amenzii sunt între

100 și 50.000 lei. În prezenta cauză, unul dintre inculpați a fost trimis în judecată pentru infracțiunea de utilizare de informații privilegiate înstrăinând către o bancă toate acțiunile TLV ale unui alt emitent, valoarea tranzacției fiind de 80.640.000 lei. În acest caz, potrivit textului de incriminare, amenda poate fi de 40.320.000 lei, adică de 806 ori mai mare decât maximul general al amenzii prevăzut de Codul penal.

Prin urmare, aplicarea unei amenzi penale de o asemenea valoare este vădit disproporționată cu gravitatea infracțiunii, care, așa cum s-a arătat mai sus, nu a fost instituită de legiuitor ca având un pericol social ridicat. În plus, un astfel de sistem incompatibil cu sistemul sancționator penal actual exclude orice posibilitate de prevedere a nivelului sancțiunii la care destinatarul normei se poate aștepta în cazul comiterii infracțiunii în împrejurări care atrag eventuale cauze de agravare (existența unor circumstanțe agravante, a infracțiunii în formă continuată, a concursului de infracțiuni ori în caz de recidivă ori recidivă după condamnare).

c) Critici privind încălcarea principiului legalității incriminării și al proporționalității pedepsei principale a amenzii

Potrivit art. 272 lit. a) din Legea nr. 297/2004 constituie contravenție încălcarea prevederilor prezentei legi. Or, în acord cu textul legal criticat, aceeași încălcare a aceluiași prevederi constituie deopotrivă și infracțiune. În opinia autorilor, atunci când încălcarea prevederilor art. 237 alin. (3) și art. 245—248 este săvârșită cu intenție, fapta este infracțiune, și atunci când încălcarea s-ar datora culpei, fapta este contravenție.

Cu privire la aceste două fapte antisociale (contravenție și infracțiune), este de observat că legiuitorul a instituit pedeapsa amenzii în aceleași limite. Acest lucru este de natură a afecta principiul proporționalității, întrucât este bine cunoscut faptul că orice activitate ilicită comisă din culpă prezintă o gravitate mai redusă față de cea comisă cu intenție. Dacă mai socotim și că fapta comisă din culpă este considerată contravenție, deci prin ipoteză mai puțin periculoasă, în vreme ce aceeași faptă comisă cu intenție este calificată ca fiind infracțiune, așadar prin natura sa mai gravă, apare cu totul de neînțeles cum asemenea două fapte pot fi sancționate în mod identic, respectiv amendă cuprinsă între jumătatea tranzacției și totalitatea ei.

3. Critici privind modul defectuos de reglementare a pedepsei accesorii

În primul rând, din modul de reglementare a art. 279 alin. (1) rezultă că pedeapsa accesorie se aplică indiferent dacă pedeapsa principală este închisoarea sau amenda. Or, în sistemul actual al Codului penal, pedeapsa accesorie este concepută a fi aplicată și executată numai împreună cu o pedeapsă privativă de libertate cu executare efectivă, rațiunea pedepsei accesorii fiind întemeiată tocmai pe situația condamnatului aflat în executarea pedepsei privative, care îl face incompatibil cu exercitarea unor drepturi (de pildă, dreptul de a fi ales). Această rațiune dispăre când pedeapsa privativă nu este pusă efectiv în executare, ci este suspendată, fapt pentru care și executarea pedepsei accesorii este suspendată (art. 71 alin. 5 din Codul penal).

În al doilea rând, nu se poate stabili dacă această pedeapsă accesorie operează de drept sau va fi aplicată de judecător în măsura în care va fi apreciată ca necesară.

Totodată, durata pedepsei accesorii nu este precizată, art. 273 alin. (1) lit. c) pct. 3 limitându-se doar să arate că interdicerea este „temporară”. Dacă în cazul pedepsei închisorii s-ar putea utiliza regula potrivit căreia pedeapsa accesorie se execută pe durata executării pedepsei privative, în cazul aplicării amenzii nu există niciun reper legal care să ofere răspunsul cu privire la durata de executare a pedepsei accesorii.

În sfârșit, autorii mai arată că pedeapsa accesorie reglementată de textul de incriminare este nedeterminată sub

aspectul conținutului, interzicându-se temporar desfășurarea unor activități și servicii ce cad sub incidența prezentei legi.

De asemenea, modul defectuos de reglementare a pedepsei accesorii, care conduce la un grad ridicat de incertitudine și nesiguranță în ceea ce privește modul de aplicare și executare, durata și conținutul acestei pedepse, contravine dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție și art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și principiului legalității incriminării prevăzut de art. 23 alin. (12), precum și dispozițiile art. 53 alin. (1) și art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție și art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

4. În sfârșit, autorii excepției mai solicită ca, în cazul admiterii excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 279 alin. (1) din Legea nr. 297/2004, să se constate că acestea nu pot fi dissociate de alineatul al doilea al aceluiași articol, dispoziții pentru care sunt valabile aceleași argumente în susținerea neconstituționalității lor.

În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 30 alin. 3 din Codul de procedură penală, autorii acesteia susțin că acestea încalcă dispozițiile constituționale ale art. 126 alin. (2) referitor la competența instanțelor de judecată și la procedura de judecată, care sunt prevăzute numai prin lege, deoarece permit procurorului ca, printr-o decizie discreționară, să stabilească o altă competență decât cea stabilită prin lege.

Curtea de Apel București — Secția I penală, ca instanță care a admis recursul formulat împotriva încheierii de respingere ca inadmisibilă a cererii de sesizare a Curții Constituționale pronunțate de Tribunalul București — Secția I penală, apreciază că excepția este însă admisibilă sub aspectul exigențelor art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale. Pe fondul excepției, Curtea de Apel București opinează că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. 3 din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. 244—246, art. 248 și 279 din Legea nr. 297/2004 raportate la art. 244 alin. (5) lit. a) pct. 2 și lit. b) și alin. (7) lit. a) cu aplicarea art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004 este neîntemeiată.

Curtea de Apel București — Secția a II-a penală și pentru cauze cu minori și de familie, ca instanță care a admis recursul formulat împotriva încheierii de respingere ca inadmisibilă a cererii de sesizare a Curții Constituționale pronunțate de Tribunalul București — Secția I penală, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, nu și-a exprimat opinia pe fondul excepției, precizând că aceasta este însă admisibilă sub aspectul exigențelor art. 29 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actele de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului a transmis, în Dosarul nr. 116D/2011, punctul său de vedere asupra excepției de neconstituționalitate. Consideră că excepția este neîntemeiată, deoarece dispozițiile art. 30 alin. 3 din Codul de procedură penală nu conțin norme contrare dreptului părților interesate de a se adresa justiției pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor lor legitime, de a beneficia de un proces echitabil și de judecarea cauzei într-un termen rezonabil. Astfel, stabilirea competenței organelor judiciare nu impiedică asupra modului de desfășurare a procesului penal și este în deplină concordanță cu prevederile art. 126 alin. (2) din Constituție.

Cât privește dispozițiile din Legea nr. 297/2004, Avocatul Poporului arată că și acestea sunt constituționale, deoarece este opțiunea legiuitorului de a determina natura și durata pedepsei aplicate în funcție de criterii precum gravitatea faptei ori condițiile săvârșirii acesteia. Limitele pedepsei prevăzute de art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004 sunt cuprinse între jumătate și totalitatea valorii tranzacției realizate cu încălcarea legii și sunt stabilite în funcție de gravitatea faptelor comise și care sunt prevăzute la art. 245—248 din aceeași lege.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actele de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 30 alin. 3 din Codul de procedură penală cu denumirea marginală *Competența pentru infracțiunile săvârșite în țară*, precum și dispozițiile art. 244—246, art. 248 și 279 din Legea nr. 297/2004 raportate la art. 244 alin. (5) lit. a) pct. 2 și lit. b) și alin. (7) lit. a) cu aplicarea art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 571 din 29 iunie 2004, care au următorul conținut:

— Art. 30 alin. 3 din Codul de procedură penală: *„Când urmărirea penală se efectuează de către Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau de către parchetele de pe lângă curțile de apel ori de pe lângă tribunale sau de către un organ de cercetare central ori județean, procurorul, prin rechizitoriu, stabilește căreia dintre instanțele prevăzute în alin. 1 îi revine competența de a judeca, ținând seama ca, în raport cu împrejurările cauzei, să fie asigurată buna desfășurare a procesului penal.”;*

— Art. 244 din Legea nr. 297/2004: *„(1) Prin informație privilegiată se înțelege o informație de natură precisă care nu a fost făcută publică, care se referă în mod direct sau indirect la unul sau mai mulți emitenți ori la unul sau mai multe instrumente financiare, și care, dacă ar fi transmisă public, ar putea avea un impact semnificativ asupra prețului acelor instrumente financiare, sau asupra prețului instrumentelor financiare derivate cu care se află în legătură.”;*

(2) Atunci când se referă la instrumente financiare derivate pe mărfuri, «informația privilegiată» înseamnă informația de natură precisă care nu a fost făcută publică și care se referă direct sau indirect la instrumentele financiare derivate și pe care participanții pe piețele pe care se tranzacționează respectivele instrumente financiare derivate se așteaptă să o primească, în conformitate cu practicile de piață acceptate.

(3) Practicile de piață acceptate se referă la practicile utilizate în cadrul uneia sau a mai multor piețe și care sunt agreeate de C.N.V.M., în conformitate cu procedurile comunitare.

(4) Pentru persoanele răspunzătoare de executarea ordinelor privind tranzacționarea instrumentelor financiare, «informația privilegiată» înseamnă, totodată, informația de natură precisă, transmisă de un client, în legătură cu ordinele sale care nu au fost încă executate, referitoare în mod direct sau indirect la unul sau mai mulți emitenți ori la unul sau mai multe instrumente financiare, informație care, dacă ar fi făcută public, ar putea avea efecte semnificative asupra prețului respectivelor instrumente financiare sau asupra prețului instrumentelor financiare derivate cu care se află în legătură.

(5) Manipularea pieței înseamnă:

a) tranzacții sau ordine de tranzacționare:

1. care dau sau ar putea da semnale false sau care induc în eroare în legătură cu cererea, oferta sau prețul instrumentelor financiare;

2. care mențin, prin acțiunea uneia sau a mai multor persoane acționând împreună, prețul unuia sau al mai multor instrumente financiare, la un nivel anormal ori artificial;

b) tranzacții sau ordine de tranzacționare care presupun procedee fictive sau orice altă formă de înșelăciune;

c) diseminarea de informații prin mass-media, inclusiv internet sau prin orice altă modalitate, care dă sau ar putea să dea semnale false sau care induc în eroare asupra instrumentelor financiare, inclusiv diseminarea zvonurilor și știrilor false sau care induc în eroare, în condițiile în care persoana care a diseminat informația știa sau trebuia să știe că informația este falsă sau induce în eroare. Referitor la jurnaliști, în exercitarea profesiei lor, diseminarea informațiilor va fi luată în considerare ținându-se cont de regulile care reglementează activitatea acestora, excepție făcând persoanele care utilizează aceste informații în scopul obținerii, directe sau indirecte, de avantaje sau profituri.

(6) Fac excepție de la prevederile alin. (5) lit. a) persoanele care execută tranzacții sau emit ordine de tranzacționare și dovedesc că motivele sunt legitime și, totodată, aceste tranzacții sau ordine de tranzacționare sunt în conformitate cu practicile de piață acceptate pe respectiva piață reglementată.

(7) În sensul prevederilor alin. (5), fără ca enumerarea să fie limitativă, următoarele situații sunt considerate operațiuni de manipulare a pieței:

a) acțiunea unei persoane sau a unor persoane, care acționează în mod concertat pentru a-și asigura o poziție dominantă asupra cererii de instrumente financiare, având ca efect fixarea, directă sau indirectă, a prețului de vânzare sau cumpărare ori crearea altor condiții incorecte de tranzacționare;

b) vânzarea sau cumpărarea de instrumente financiare la momentul închiderii pieței, cu scopul inducerii în eroare a investitorilor care acționează pe baza prețurilor de închidere;

c) beneficierea de accesul regulat sau ocazional la mijloacele media, electronice sau tradiționale, prin exprimarea unei opinii în legătură cu instrumentul financiar sau indirect, în legătură cu emitentul acestuia, în condițiile în care instrumentul era deja deținut și s-a profitat ulterior de impactul opiniilor exprimate cu privire la acel instrument, fără a fi făcut în același timp public acel conflict de interese, într-o manieră corectă și eficientă.”;

— Art. 245 din Legea nr. 297/2004: „(1) Se interzice oricărei persoane care deține informații privilegiate să utilizeze respectivele informații pentru dobândirea sau înstrăinarea ori pentru intenția de dobândire sau înstrăinare, pe cont propriu, sau pe contul unei terțe persoane, direct ori indirect, de instrumente financiare la care aceste informații se referă.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică oricărei persoane care deține informații privilegiate:

a) în calitatea sa de membru al consiliului de administrație sau al structurilor manageriale sau de supraveghere ale emitentului;

b) ca urmare a deținerii acesteia la capitalul social al emitentului;

c) prin exercitarea funcției, profesiei sau a sarcinilor de serviciu;

d) în mod ilegal sau fraudulos, urmare a activităților infracționale.

(3) În condițiile în care persoana menționată la alin. (1) este persoană juridică, interdicția se va aplica și persoanei fizice care a luat parte la decizia de executare a tranzacției pe contul respectivei persoane juridice.

(4) Prevederile alin. (1)—(3) nu se vor aplica tranzacțiilor efectuate, în condițiile în care persoana angajată în astfel de tranzacții avea o obligație contractuală de a dobândi sau

înstrăina instrumente financiare, iar acest contract a fost încheiat înainte ca persoana respectivă să dețină informații privilegiate.”;

— Art. 246 din Legea nr. 297/2004: Se interzice oricărei persoane, subiect al interdicției prevăzute la art. 245 să:

a) dezvăluie informații privilegiate oricăror altor persoane, exceptând situația în care dezvăluirea a fost făcută în exercitarea normală a activității, profesiei sau sarcinilor de serviciu;

b) recomande unei persoane, pe baza unor informații privilegiate, să dobândească sau să înstrăineze instrumentele financiare la care se referă acele informații.”;

— Art. 248 din Legea nr. 297/2004: „Este interzis oricărei persoane fizice sau juridice să se angajeze în activități de manipulare a pieței.”;

— Art. 279 din Legea nr. 297/2004: „(1) Săvârșirea cu intenție a faptelor prevăzute la art. 237 alin. (3), art. 245—248 constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă, în limitele prevăzute la art. 276 lit. c), și cu pedeapsa accesorie a interdicției prevăzute la art. 273 alin. (1) lit. c) pct. 3.

(2) Constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă, în limitele prevăzute la art. 276 lit. c), accesarea cu intenție de către persoane neautorizate a sistemelor electronice de tranzacționare, de depozitare sau de compensare-decontare.”;

— Art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004: „Limitele amenzilor se stabilesc după cum urmează: [...]

c) între jumătate și totalitatea valorii tranzacției realizate cu săvârșirea faptelor prevăzute la art. 245—248 din titlul VII.”

De asemenea, art. 279 alin. (1) din Legea nr. 297/2004 face trimitere și la alte texte legale care au următorul conținut:

— Art. 237 alin. (3): „Administratorul, directorul și/sau directorul executiv sunt obligați să prezinte acționarilor situații financiare exacte și informații reale privind condițiile economice ale societății.”;

— Art. 273 alin. (1) lit. c) pct. 3: „(1) Săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 272 se sancționează cu: [...]

c) sancțiuni contravenționale complementare, aplicate după caz: [...]

3. interzicerea temporară a desfășurării unor activități și servicii ce cad sub incidența prezentei legi.”

Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (3) și (5) referitor la România ca stat de drept, în care dreptatea are valoare supremă și în care respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie, ale art. 21 alin. (3) referitor la dreptul la un proces echitabil, art. 23 alin. (12) referitor la principiul legalității pedepsei, art. 53 referitor la *Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*, art. 73 alin. (3) lit. h) referitor la reglementarea prin lege organică a infracțiunilor, pedepselor și regimului de executare a acestora, art. 124 alin. (1) referitor la înfăptuirea justiției în numele legii, precum și dispozițiile art. 6 — *Dreptul la un proces echitabil* și art. 7 — *Nicio pedeapsă fără lege*, ambele din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și „art. 49 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene referitor la principiile legalității și proporționalității infracțiunilor și pedepselor”.

1. În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 244—246, art. 248 și 279 din Legea nr. 297/2004 raportate la art. 244 alin. (5) lit. a) pct. 2 și lit. b) și alin. (7) lit. a) cu aplicarea art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, Curtea constată următoarele:

Textele legale sunt criticate din perspectiva incriminării unor fapte referitoare la piața de capital, dar care, din cauza unei redactări imprecise, lasă loc unor interpretări dubitabile, fiind lipsite de claritate și previzibilitate.

Cu privire la aceste critici, Curtea constată că Legea nr. 297/2004 a fost adoptată ca urmare a unei necesități impuse de legislația Uniunii Europene. În acest sens, s-a urmărit

transpunerea în dreptul național a Directivei 2003/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind utilizările abuzive ale informațiilor confidențiale și manipulările pieței (abuzul de piață), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 96 din 12 aprilie 2003, care, la pct. 38 al preambulului, prevede că „pentru a garanta eficiența cadrului comunitar referitor la abuzurile de piață, orice încălcare a interdicțiilor sau a obligațiilor prevăzute în conformitate cu prezenta directivă trebuie imediat identificată și sancționată. În acest sens, sancțiunile trebuie să fie suficient de descurajatoare și direct proporționale cu gravitatea încălcării și cu beneficiile realizate și trebuie aplicate în mod consecvent”.

Totodată, potrivit art. 14 alin. (1) din Directiva 2003/6/CE, „Fără a aduce atingere dreptului lor de a impune sancțiuni penale, statele membre se asigură că, în conformitate cu legislația internă, se pot lua măsuri administrative corespunzătoare sau că pot fi aplicate sancțiuni administrative persoanelor responsabile de încălcarea dispozițiilor adoptate pentru aplicarea prezentei directive. Statele membre garantează că măsurile în cauză sunt efective, proporționale și cu efect de descurajare.”

Așa fiind, pe lângă măsurile și sancțiunile cu caracter administrativ ce pot fi dispuse de autoritatea unică competentă, statele, urmărind producerea unui pronunțat efect de descurajare, pot institui și sancțiuni penale direct proporționale cu gravitatea încălcării dispozițiilor legale și cu beneficiile realizate ca urmare a acestei încălcări.

În ceea ce privește statele membre, din jurisprudența Curții de Justiție de la Luxemburg rezultă fără ambiguitate că acestora le este impusă obligația de a respecta drepturile fundamentale ale persoanei definite în cadrul Uniunii, în cazul în care pun în aplicare dreptul Uniunii. Curtea de Justiție a confirmat această jurisprudență în termenii următori: „În plus, trebuie reamintit faptul că cerințele care decurg din protejarea drepturilor fundamentale în cadrul ordinii juridice comunitare obligă, de asemenea, statele membre atunci când acestea pun în aplicare norme comunitare” (Hotărârea din 13 aprilie 2000, pronunțată în Cauza C-292/97, paragraful 37). Bineînțeles, această normă, așa cum este consacrată în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, se aplică în egală măsură autorităților centrale și instanțelor regionale sau locale, precum și organismelor publice în cazul în care pun în aplicare dreptul Uniunii. Prin urmare, statele membre trebuie, pe cât posibil să aplice aceste norme în conformitate cu aceste cerințe (Hotărârea din 24 martie 1994 pronunțată în Cauza C-2/92 *The Queen and Ministry of Agriculture, Fisheries and Food, ex parte Dennis Clifford Bostock*, paragraful 16).

Curtea reține că legiuitorul român a reglementat în art. 279 din Legea nr. 297/2004 o infracțiune specială a cărei structură trihotomică este respectată. Astfel, ipoteza normei are în vedere săvârșirea cu intenție a anumitor fapte la care se face trimitere — art. 237 alin. (3) și art. 245—248 —, dispoziția constând în dreptul statului de a aplica o pedeapsă și obligația infractorului de a o suporta, fiind exprimată prin sintagma „se pedepsește cu...”, iar sancțiunea constă în elementul de constrângere care se aplică în caz de nerespectare a dispoziției.

De obicei toate aceste 3 elemente specifice normelor de drept se regăsesc în cuprinsul acestora. Însă, pe lângă normele penale generale, speciale, complete și de trimitere, se uzitează procedeele normelor de referire, care împrumută un element al ipotezei dintr-o altă normă, rămânând apoi legate de aceasta, astfel încât orice modificare a normei la care s-a făcut referire atrage automat modificarea normei de referire. Dispoziția normei de referire se poate completa fie cu elemente preluate dintr-o altă normă penală, fie cu elemente preluate dintr-o dispoziție nepenală.

Prin urmare, norma de incriminare cuprinsă în art. 279 din Legea nr. 297/2004 este o normă penală de referire, întrucât, pe de o parte, este evident că orice modificare a normelor complinitoare determină schimbarea în mod corespunzător a

conținutului legal al acestor infracțiuni, iar, pe de altă parte, elementul pe care norma îl împrumută este ipoteza și nu sancțiunea (așa cum se întâmplă în cazul normelor de trimitere). De altfel, norma penală în discuție nici nu ar avea de unde să împrumute sancțiunea, dat fiind faptul că se completează cu norme nepenale. Această normă penală își completează conținutul cu elemente ale unor norme la care se referă expres și își păstrează caracterul dependent în raport cu acestea. O eventuală abrogare a vreuneia dintre normele de complinire atrage după sine inexistența infracțiunii corespunzătoare la data intrării în vigoare a dispoziției de abrogare.

Așa fiind, ori de câte ori o persoană săvârșește cu intenție fapta incriminată în una din modalitățile descrise de art. 237 alin. (3) și art. 245—248 din Legea nr. 297/2004, este evident că aceasta are reprezentarea corectă a comportamentului social astfel interzis și că trebuie să răspundă din punct de vedere penal.

În acest sens a statuat și Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a cincea) prin Hotărârea din 6 octombrie 2011, pronunțată în *Cauza Soros împotriva Franței*. Astfel, în speță reclamantul a invocat imprezibilitatea dispozițiilor legale la momentul săvârșirii faptelor arătând că nu avea o legătură profesională cu companiile în cauză și că nu se încadra în categoria administratorilor, cenzorilor ori altor persoane din conducerea entităților bancare, informațiile utilizate nefiind obținute în exercitarea profesiei sau funcției. Altfel spus, informația privilegiată nu provenea de la societatea-țintă (sau angajați, administratori etc. ai acesteia), ci de la „agresor”, un terț ce intenționa să acționeze pe bursă împotriva unei societăți, fără ca aceasta din urmă să aibă cea mai mică idee despre acest lucru. Prin urmare, în pofida cerințelor Ordonanței nr. 67-833 din 28 septembrie 1967, lipsea orice legătură profesională sau contractuală cu Soros și societatea respectivă. Instanța națională a considerat că infracțiunea de inițiat nu cerea ca „inițiatii secundari” să aibă o legătură contractuală cu emitătorul titlurilor de valoare și că era de ajuns faptul că reclamantul, în exercitarea funcției sau profesiei sale, cunoștea informații privilegiate pentru a fi considerat un inițiat secundar (paragraful 24). De asemenea, „reclamantul a fost informat cu privire la obiectivul și mijloacele necesare pentru îndeplinirea operațiunii, amploarea acesteia și alte asemenea informații ale proiectului, care nu erau doar ipotetice, ci conțineau suficiente detalii, astfel încât să se poată considera că informațiile erau privilegiate” (paragraful 25).

Pe cale de consecință și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că infracțiunea de inițiat, adică tranzacționarea de acțiuni pe bursă în baza unor informații privilegiate prevăzută de legislația franceză este suficient de previzibilă pentru a permite reclamantului să aprecieze dacă putea fi angajată răspunderea penală ca urmare a tranzacțiilor încheiate cu banca S. Totodată, Curtea a mai notat că reclamantul era un „investitor instituțional”, familiar lumii bursiere și obișnuit să fie contactat pentru a participa la mari proiecte financiare. Având în vedere statutul și experiența sa, reclamantul nu putea ignora faptul că decizia sa de a investi în titlurile băncii S se putea încadra în domeniul de aplicare al infracțiunii de inițiat. Deci, știind că nu a existat niciun precedent comparabil, reclamantul ar fi trebuit să arate o prudență mai mare atunci când s-a decis să investească în titlurile băncii S (paragraful 59).

Așa fiind, Curtea Constituțională constată că nu poate fi primită susținerea autorilor excepției de neconstituționalitate referitoare la lipsa de claritate și previzibilitate a normei de incriminare, întrucât conduita socialmente periculoasă se regăsește, în acord cu prevederile constituționale ale art. 23 alin. (12) și ale art. 7 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în cuprinsul legii.

Autorii mai critică împrejurarea că textele fac referire la alte dispoziții care descriu un comportament ce poate fi realizat din culpă și că o astfel de redactare permite, în pofida normei de bază, nu numai sancționarea faptelor comise cu intenție, ci și

pe acelea săvârșite din culpă. Stabilirea de obligații pentru cei care cunosc ori ar fi trebuit să cunoască că anumite informații sunt privilegiate imprimă normei de incriminare un caracter dubitabil.

Curtea constată că înțelesul prevederilor contestate este interpretat eronat, deoarece acestea dispun în termeni destul de clari că este infracțiune numai **săvârșirea cu intenție** a acestor fapte și nicidecum săvârșirea aceluiași fapt din culpă. Așa fiind, problema ridicată este una ce ține de interpretarea și aplicarea normei în fiecare caz în parte, procedeu care excedează însă controlului instanței de contencios constituțional. De altfel, chiar dacă legea nu cere subiectului activ al infracțiunii o anumită calitate, nu poate fi ignorată regula că orice lege este și trebuie cunoscută de cetățeni, cu atât mai mult cu cât participanții la piața de capital nu pot fi persoane lipsite de expertiza și cunoștințele inerente specificului unor astfel de activități.

2. Referitor la criticile privind modul de reglementare a sancțiunii, Curtea constată următoarele:

Legea instituie pedeapsa închisorii de la 6 luni la 5 ani sau amenda penală. Prin urmare, în procesul de stabilire a uneia din pedepsele astfel reglementate, judecătorul, în cadrul înfăptuirii actului de justiție, ține cont de modalitatea concretă în care a fost comisă fapta, de probatoriu și de beneficiile realizate și poate dispune condamnarea celui cercetat la una din pedepsele principale alternative prevăzute de lege.

Faptul că prin modalitatea de stabilire a amenzii penale se depășesc limitele instituite în norma generală a Codului penal, respectiv art. 53 (maximum 50.000 lei pentru persoana fizică) și art. 53¹ (maximum 2.000.000 lei pentru persoana juridică), nu este de natură a imprima textului criticat caracter neconstituțional, întrucât nicio normă constituțională nu interzice acest lucru. Este adevărat că art. 1 alin. (5) din Constituția României, republicată, instituie obligativitatea respectării legilor, dar acest lucru nu presupune că toate legile speciale cu caracter penal care instituie noi infracțiuni trebuie să se circumscrie, din perspectiva stabilirii sancțiunilor, în limitele părții generale a Codului penal. Realitatea socială este cea care la un moment dat poate determina caracterul stringent al instituirii unor norme de politică penală mai severe.

Piața reglementată este un domeniu care impune cu necesitate adoptarea unor măsuri severe de protecție. În Uniunea Europeană, la nivelul legislației secundare, termenul „piață reglementată” își găsește definirea în Directiva 2004/39/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 aprilie 2004 privind piețele instrumentelor financiare, de modificare a Directivelor 85/611/CEE și 93/6/CEE ale Consiliului și a Directivei 2000/12/CE a Parlamentului European și a Consiliului și de abrogare a Directivei 93/22/CEE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 145 din 30 aprilie 2004. Potrivit art. 4 alin. (1) pct. 14 din directivă, „piață reglementată” înseamnă un sistem multilateral, exploatat și gestionat de un operator, care asigură sau facilitează confruntarea — chiar în interiorul său și în conformitate cu norme nediscreționare — a unor interese multiple de vânzare și de cumpărare exprimate de terți pentru instrumente financiare, într-un mod care conduce la încheierea de contracte privind instrumente financiare admise la tranzacționare în cadrul normelor sale și al sistemelor sale și care este autorizat și funcționează în mod regulat.

Prin urmare, îmbunătățirea pieței și a încrederii investitorilor, prin interzicerea efectuării tranzacțiilor cu instrumente financiare de către persoanele care dețin informații privilegiate, precum și prin interzicerea manipulării piețelor prin practici de lansare a informațiilor și zvonurilor false ori efectuarea de tranzacții prin care prețurile sunt fixate la nivele anormale, reprezintă un scop care trebuie atins. Acest lucru se poate face și prin sancțiuni penale care ajută la sporirea caracterului disuasiv, cu atât mai mult cu cât, potrivit Raportului întocmit de grupul la nivel înalt pentru supraveghere financiară în UE din 25 februarie 2009,

s-a stabilit că sancțiunile efective, proporționale și cu efect de descurajare adoptate de statele membre în acord cu art. 14 din Directiva 2003/6/CE au reprezentat cerințe care nu funcționează în prezent, motiv pentru care regimurile de sancțiuni au fost evaluate ca fiind în general slabe și neomogene. Toate aceste neajunsuri au determinat Comisia Europeană să formuleze la 21 octombrie 2011 o propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind sancțiunile penale pentru utilizările abuzive ale informațiilor privilegiate și manipulările pieței, sens în care noua viziune are în vedere instituirea principiului subsidiarității — art. 5 alin. (3) din Tratatul privind Uniunea Europeană — și proporționalității, reevaluarea sistemelor naționale de sancțiuni, prin explicarea detaliată a faptelor care trebuie supuse unor sancțiuni penale în măsura în care sunt comise intenționat, necesitatea pedepsei instigării, complicității și tentativei de a desfășura activități de utilizare abuzivă a informațiilor privilegiate sau de manipulare a pieței, necesitatea instituirii unor sancțiuni penale efective, proporționale și disuasive și necesitatea răspunderii persoanelor juridice.

Iată că instituirea în dreptul intern a pedepsei amenzii care poate depăși cu mult limitele generale ale pedepsei amenzii stabilite în partea generală a Codului penal este menită să aibă caracter de descurajare, fiind stabilită proporțional cu valoarea unei anumite tranzacții ilicite de piață.

Aceasta își găsește justificare nu numai în argumentele de mai sus, ci și în dispozițiile art. 53 din Constituția României, republicată, care legitimează o restrângere de drepturi și libertăți în măsura în care este necesară într-o societate democratică atât pentru desfășurarea instrucției penale, cât și pentru prezervarea ordinii publice, care presupune, între altele, asigurarea integrității piețelor financiare și încrederea publică, condiții prealabile pentru creștere economică și bunăstare. De altfel, cu privire la întinderea drepturilor și principiilor consacrate de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 52 alin. (1) al acesteia stabilește că: „*Orice restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților recunoscute prin prezenta cartă trebuie să fie prevăzută de lege și să respecte substanța acestor drepturi și libertăți. Prin respectarea principiului proporționalității, pot fi impuse restrângeri numai în cazul în care acestea sunt necesare și numai dacă răspund efectiv obiectivelor de interes general recunoscute de Uniune sau necesității protejării drepturilor și libertăților celorlalți.*” Formula utilizată este inspirată din jurisprudența Curții de Justiție de la Luxemburg în conformitate cu care „este posibil să se impună restrângeri ale exercițiului drepturilor fundamentale, în special în cadrul unei organizări comune a pieței, cu condiția ca aceste restrângeri să răspundă efectiv unor obiective de interes general urmărite de Comunitate și să nu constituie, în comparație cu scopul urmărit, o intervenție disproporționată și intolerabilă care ar aduce atingere chiar substanței acestor drepturi” (Hotărârea din 13 aprilie 2000, pronunțată în Cauza C-292/97, paragraful 45).

În ce privește critica referitoare la imposibilitatea aplicării pedepsei amenzii penale în limitele instituite de art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată, deoarece autorii pornesc de la premisa potrivit căreia nerespectarea obligației administratorului, directorului și/sau directorului executiv de a prezenta acționarilor situații financiare exacte și informații reale privind condițiile economice ale societății nu poate fi sancționată cu pedeapsa amenzii. O astfel de interpretare a textelor ruptă de interpretarea sistematică și teleologică a edictării întregii legi conduce la concluzii inexacte. Astfel, fapta descrisă mai sus poate fi contravenție în măsura în care nu este comisă cu intenție și infracțiune în măsura în care, sub aspectul laturii subiective, autorul prevede rezultatul faptei urmărind producerea lui ori, deși nu-l urmărește, acceptă posibilitatea producerii lui.

De asemenea, chiar dacă prin ea însăși o astfel de faptă nu implică *eo ipso* producerea vreunei tranzacții, este de observat că legiuitorul a avut în vedere faptele care prin prezentarea de

informații nereale ori situații financiare inexacte referitoare la condițiile economice ale unei societăți duc la încheierea ori, dimpotrivă, la împiedicarea unei tranzacții bursiere de o anumită valoare. Prin urmare, atitudinea subiectivă a autorului infracțiunii, scopul urmărit și producerea lui sunt determinante pentru încadrarea unui comportament în sfera ilicitului penal ori a celui contravențional, iar încheierea ori împiedicarea unei anumite tranzacții printr-o astfel de faptă oferă suficiență previzibilitate normelor, judecătorul putând în consecință să procedeze la o corectă individualizare a pedepsei. Acestea sunt însă mai degrabă aspecte care intră în sfera de competență a judecătorului de drept comun, nicidecum a Curții Constituționale.

De asemenea, nu poate fi primită nici susținerea referitoare la înfrângerea dreptului la un proces echitabil, la înfăptuirea justiției și la reglementarea prin lege organică a infracțiunilor, pedepselor și regimului de executare a acestora, deoarece Legea nr. 297/2004 a fost adoptată, în acord cu prevederile art. 75 și art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată, cu respectarea procedurii de adoptare a legilor organice. Totodată, normele legale criticate oferă persoanelor interesate posibilitatea de a se adresa nestingherit justiției, beneficiind de toate garanțiile specifice unui proces echitabil, sens în care judecătorul poate înfăptui actul de justiție în limitele impuse de textele legale contestate.

3. Referitor la criticile privind modul defectuos de reglementare a pedepsei accesorii, Curtea constată următoarele:

Autorii critică dispozițiile legale întrucât instituie pedeapsa accesorie fără a fi stabilit un reper legal cu privire la determinarea acesteia.

O astfel de motivare nu poate fi primită, deoarece art. 273 alin. (1) lit. c) pct. 3 din Legea nr. 297/2004 instituie interzicerea temporară a desfășurării unor activități și servicii ce cad sub incidența reglementărilor speciale privind piața de capital. Este destul de clar că pedeapsa accesorie astfel instituită de norma de incriminare este definită, iar cerința de a exista în cuprinsul legii expresii precum „de care s-a folosit”, „prin intermediul cărora” etc. devine inutilă. De altfel, particularitatea domeniului a impus instituirea unei astfel de reglementări, pentru că politica penală are în vedere nu numai descoperirea și sancționarea faptelor penale, ci și prevenirea acestora. Or, câtă vreme anumite persoane nu respectă exigențele unui comportament normativ referitor la piața de capital, fiind dovedit acest lucru printr-o hotărâre judecătorească definitivă, absența unei pedepse accesorii lipsește de finalitate întreaga rațiune a legii,

invitând condamnații să mai săvârșească fapte similare. Totodată, este de observat că reglementări speciale impuse de specificitatea domeniului se află și în alte legi. De exemplu, art. 96 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, cu modificările și completările ulterioare, a instituit sancțiuni contravenționale complementare, cum ar fi suspendarea exercitării dreptului de a conduce pe timp limitat ori chiar confiscarea bunurilor destinate săvârșirii contravenției ori folosite în acest scop.

Prin urmare, și din perspectiva acestui set de critici, excepția este neîntemeiată.

4. Dispozițiile art. 30 alin. 3 din Codul de procedură penală au mai fost supuse controlului Curții din perspectiva unor critici similare. Astfel, cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 998 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 6 august 2009, Curtea a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. 2 și 3 din Codul de procedură penală, statuând că, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute prin lege. Modul de determinare a competenței prevăzut de art. 30 alin. 2 și 3 din Codul de procedură penală nu încalcă niciuna din dispozițiile constituționale invocate, așa cum fără temei se susține în motivarea excepției, dat fiind că instanța de judecată, căreia i se va stabili competența pe baza textului criticat, realizează justiția în sensul prevăzut de art. 126 alin. (1) și în acord cu art. 124 alin. (2) din Constituție, iar desfășurarea procesului este supusă normelor, principiilor și garanțiilor prevăzute de Legea fundamentală și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la dreptul la apărare și la un proces echitabil. Faptul că Ministerul Public dispune prin rechizitoriu cu privire la stabilirea uneia din instanțele prevăzute la art. 30 alin. 1 din Codul de procedură penală nu echivalează cu încălcarea principiului egalității armelor, partea interesată având la îndemână mijloacele procedurale legale de a contesta o competență ce frizează criteriul abstract necenzurabile.

Deoarece până în prezent nu au intervenit elemente noi de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, considerentele deciziei mai sus menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 30 alin. 3 din Codul de procedură penală, precum și a dispozițiilor art. 244—246, art. 248 și 279 din Legea nr. 297/2004 raportate la art. 244 alin. (5) lit. a) pct. 2 și lit. b) și alin. (7) lit. a) cu aplicarea art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, excepție ridicată de Horia Ciorcilă, Radu Codruț Jurcovan, Claudiu Eugen Iuliu Silaghi, Doina Mărioara Cojocar și Sergiu Dan Dascăl în Dosarul nr. 33.545/3/2010 al Tribunalului București — Secția I penală.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 25 ianuarie 2012.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu decizia de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, considerăm că soluția legislativă din legea cu privire la piața de capital, referitoare la pedeapsa amenzii, este neconstituțională deoarece cuantumul amenzii este nedeterminat și poate depăși limitele generale din Codul penal.

Potrivit prevederilor art. 276 lit. c) din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, „*Limitele amenzilor se stabilesc după cum urmează: [...]*”

c) *între jumătatea și totalitatea valorii tranzacției realizate cu săvârșirea faptelor prevăzute la art. 245—248 din titlul VII”.*

Sistemul nostru de drept penal consacră pedepsele principale alternative și relativ determinate, prin stabilirea unor limite minime și maxime. În cazul pedepsei amenzii, potrivit prevederilor art. 53 din Codul penal, acestea pot fi de la 100 lei la 50.000 lei în cazul persoanelor fizice, iar potrivit prevederilor art. 53¹ din Codul penal, de la 2.500 lei la 2.000.000 lei, în cazul persoanelor juridice. Dacă limitele speciale pot fi depășite în cazul reținerii circumstanțelor agravante, limitele generale nu pot fi depășite în nicio împrejurare, asigurându-se astfel unitatea dreptului penal, a măsurilor necesare pentru prevenirea și combaterea fenomenului infracțional, precum și egalitatea cetățenilor în fața legii. Contrar acestor limite generale, prin incriminările din legea privind piața de capital, limitele speciale ale pedepsei cu amenda sunt nedeterminate, deoarece aceasta poate fi aplicată între jumătatea și totalitatea valorii tranzacției realizate prin săvârșirea faptelor.

Considerăm că pentru a se asigura *proporționalitatea* dintre gravitatea faptei și pedeapsa aplicată nu pot fi depășite limitele generale ale pedepsei principale, însă, în fiecare caz concret, judecătorul va aprecia dacă, în funcție de această exigență, nu se impune aplicarea pedepsei cu închisoarea care este mai severă, atât ca natură, cât și prin modalitatea de executare. Chiar și cu referire la măsura confiscării speciale trebuie să opereze exigențele proporționalității. În acest sens, potrivit prevederilor art. 118 alin. 2 din Codul penal, „dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporționată față de natura și gravitatea infracțiunii, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ținând seama de urmarea infracțiunii și de contribuția bunului la producerea acesteia”.

Prin lipsa de *previzibilitate*, norma pe care o considerăm ca fiind neconstituțională creează dificultăți și în procesul de interpretare și aplicare, cu referire la luarea măsurii confiscării speciale. În acest sens, potrivit prevederilor art. 118 alin. 1 lit. e) din Codul penal, sunt supuse confiscării speciale „bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia”.

Dacă măsura confiscării speciale se dispune pentru întreaga sumă obținută prin săvârșirea vreuneia dintre faptele incriminate, rezultă că suma cuprinsă între jumătatea și totalitatea valorii tranzacției realizate va constitui și echivalentul pedepsei amenzii.

Judecător,
Ion Predescu

Judecător,
Puskás Valentin Zoltán

Judecător,
prof. univ. dr. Tudorel Toader

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN

pentru aprobarea condițiilor privind distrugerea în antrepozitul fiscal a produselor accizabile care nu au fost eliberate pentru consum

Ținând cont de prevederile pct. 73 alin. (6) de la titlul VII din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 44/2004, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 206⁷ alin. (5) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul finanțelor publice emite următorul ordin:

Art. 1. — Distrugerea de produse accizabile într-un antrepozit fiscal nu se consideră eliberare pentru consum atunci când se datorează unor cauze fortuite sau de forță majoră ori atunci când produsele accizabile nu mai îndeplinesc condițiile legale de comercializare.

Art. 2. — (1) Distrugerea este datorată unui caz fortuit atunci când aceasta este rezultatul unui eveniment care nu putea fi prevăzut și nici împiedicat de către cel care ar fi fost chemat să răspundă dacă evenimentul nu s-ar fi produs.

(2) Constituie cazuri fortuite: fenomene ale naturii, defecțiuni tehnice neprevăzute, deteriorarea utilajelor de producție, utilizarea în cadrul procesului de fabricație a unor componente (materie primă și/sau materiale auxiliare) cu vicii ascunse sau acțiunea neprevăzută ori imprudentă a unei persoane.

(3) Pentru ca o situație să fie considerată un caz fortuit trebuie să fie îndeplinite următoarele condiții:

a) rezultatul pericolelor să fie consecința unei intervenții străine de voința antrepozitarului autorizat;

b) antrepozitarul autorizat să fi fost în imposibilitatea, fie și relativă, de a prevedea intervenția împrejurării care a determinat producerea rezultatului.

Art. 3. — (1) Distrugerea este datorată unei cauze de forță majoră atunci când aceasta este rezultatul unui eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil.

(2) Se consideră distrugere din cauze de forță majoră:

a) distrugerea produselor situate în zone pentru care s-a instituit potrivit legii stare de urgență, antrepozitarii autorizați fiind obligați în această situație să respecte și să aplice prevederile legale speciale și măsurile dispuse de autoritățile competente;

b) distrugerile cauzate de accidente industriale sau nucleare, incendii, fenomene sociale ori economice, conjuncturi externe și în caz de război. Fenomenele sociale sau economice, conjuncturile externe și de război sunt cele prevăzute de Legea nr. 82/1992 privind rezervele de stat, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

c) distrugerile cauzate de situații conflictuale violente, de greve, de explozii, de intervenții asupra căilor de comunicații și de acces, de întreruperi de alimentare cu combustibili sau cu materii prime necesare procesului de producție și/sau fabricație, de fenomene meteorologice grave și/sau de mare intensitate, de catastrofe naturale (cutremure, secetă, inundații, furtuni), precum și distrugerile cauzate de orice alte împrejurări externe cu caracter excepțional, străine de voința antrepozitarului, imprevizibile și imposibil a fi rezolvate.

Art. 4. — Prin *neîndeplinirea condițiilor de comercializare*, care atrage distrugerea produselor accizabile într-un antrepozit fiscal, se înțelege:

a) încălcarea oricărei dispoziții legale privind producția sau comercializarea produsului respectiv conținute de legislația specifică din domeniile protecției consumatorilor, protecției sănătății, protecției mediului, conformității produselor sau din altele similare;

b) situația în care produsele nu sunt conforme specificațiilor (tehnice) de produs și/sau condițiilor de calitate: termen de valabilitate, parametri de calitate fizici, chimici sau vizuali și altele asemenea, iar acestea sunt declarate de către antrepozitarul autorizat ca nefiind conforme eliberării pentru consum.

Art. 5. — (1) Pentru ca distrugerea produselor accizabile în antrepozit fiscal să nu fie considerată eliberare pentru consum, antrepozitarul autorizat care se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 2—4 trebuie ca înainte de efectuarea operațiunii de distrugere să solicite aprobarea autorității vamale teritoriale în raza căreia își desfășoară activitatea.

(2) Cererea de aprobare a distrugerii produselor accizabile va fi însoțită de o documentație care va cuprinde:

a) un memoriu în care să justifice cauzele și cantitățile de produse accizabile care fac obiectul distrugerii în antrepozitul fiscal;

b) dovada intervenției cazului fortuit sau cauzei de forță majoră ori documentele justificative care confirmă cauzele care determină distrugerea produselor accizabile în antrepozitul fiscal: rapoarte de evaluare a produselor sau rapoarte de

evaluare a produsului și/sau materiei prime ori materialelor auxiliare, emise de un laborator acreditat, procese-verbale de certificare a calității, procese-verbale de constatare a neconformității produsului, precum și orice alte documente, după caz.

(3) Cererea și documentația vor fi depuse la autoritatea vamală teritorială după cum urmează:

a) în termen de cel mult 60 de zile de la data producerii evenimentului, în situația intervenției unui caz fortuit sau unei cauze de forță majoră;

b) în termen de cel mult 30 de zile de la data constatării neîndeplinirii condițiilor de comercializare.

(4) Autoritatea vamală teritorială prevăzută la alin. (1) va analiza documentația depusă de antrepozitarul autorizat și va decide asupra încadrării operațiunii de distrugere ca nefiind eliberare pentru consum, în termen de 15 zile de la data primirii documentației.

(5) Decizia motivată a autorității vamale teritoriale va fi comunicată antrepozitarului autorizat în termen de maximum 5 zile de la data luării deciziei.

(6) Operațiunea de distrugere se va efectua în termen de maximum 45 de zile de la data primirii deciziei de aprobare, sub supravegherea reprezentantului autorității vamale teritoriale.

(7) Dacă operațiunea de distrugere nu are loc în intervalul celor 45 de zile și în prezența reprezentantului autorității vamale teritoriale, decizia de aprobare își pierde valabilitatea, iar distrugerea produselor accizabile după acest termen-limită sau altfel decât este prevăzut la alin. (6) va fi considerată eliberare pentru consum. În această situație, accizele devin exigibile la momentul distrugerii produselor accizabile, iar termenul de plată al accizelor este cel prevăzut la art. 206⁵¹ alin. (1) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

(8) În cazul produselor accizabile marcate cu timbre sau banderole ce urmează a fi distruse, seriile și numerele aferente marcajelor vor fi menționate distinct în procesul-verbal ce se va încheia la momentul desfășurării operațiunii de distrugere.

(9) Contravaloarea marcajelor aferente produselor accizabile distruse nu se suportă din valoarea accizelor datorate bugetului de stat.

Art. 6. — Distrugerea poate consta într-o distrugere totală a produselor accizabile sau într-o distrugere parțială, cu recuperarea materiilor prime ori a materialelor auxiliare, în funcție de cauzele care au generat-o.

Art. 7. — Autoritățile vamale teritoriale prevăzute la art. 5 vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 8. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului economiei și finanțelor nr. 918/2007 pentru aprobarea condițiilor privind distrugerea în antrepozitul fiscal a produselor accizabile care nu au fost eliberate pentru consum, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 589 din 27 august 2007.

Art. 9. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul finanțelor publice,
Bogdan Alexandru Drăgoi

GUVERNUL ROMÂNIEI
OFICIUL ROMÂN PENTRU ADOPTII

O R D I N

privind aprobarea criteriilor pe baza cărora se realizează potrivirea teoretică

În temeiul art. 29³ alin. (2) din Legea nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 8 alin. (3) din Legea nr. 274/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Oficiului Român pentru Adopții, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

secretarul de stat al Oficiului Român pentru Adopții emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Criteriile pe baza cărora se realizează potrivirea teoretică inițiată de Oficiul Român pentru Adopții, prevăzute în anexa nr. 1, precum și Criteriile utilizate în potrivirea teoretică a copilului cu adoptatorul/familia adoptatoare la nivelul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 2. — Pentru aplicarea criteriilor prevăzute la art. 1 se aprobă modelul și conținutul următoarelor documente utilizate în procedura de potrivire:

— Fișa-cadru cuprinzând criteriile și informațiile cu privire la copil necesare în realizarea potrivirii teoretice la nivelul Oficiului Român pentru Adopții, prevăzută în anexa nr. 3;

— Fișa-cadru cuprinzând criteriile și informațiile cu privire la persoana/familia adoptatoare necesare în realizarea potrivirii

teoretice la nivelul Oficiului Român pentru Adopții, prevăzută în anexa nr. 4;

— Fișa sintetică de potrivire teoretică la nivelul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului, prevăzută în anexa nr. 5;

— Raportul întocmit ca urmare a parcurgerii procedurii de potrivire, prevăzut în anexa nr. 6.

Art. 3. — Anexele nr. 1—6 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și Oficiul Român pentru Adopții vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Secretarul de stat al Oficiului Român pentru Adopții,
Bogdan Adrian Panait

București, 3 aprilie 2012.
Nr. 550.

ANEXA Nr. 1

C R I T E R I I L E

pe baza cărora se realizează potrivirea teoretică inițiată de Oficiul Român pentru Adopții

I. Criterii de potrivire pentru copil:

1. Existența unor frați/surori adoptați/adoptate/adoptabili/adoptabile
2. Existența unei rude până la gradul al IV-lea care dorește să adopte copilul
3. Viața de familie cu un adoptator/o familie adoptatoare, cu o durată de cel puțin 6 luni
4. Județul de domiciliu
5. Vârsta
6. Originea etnică
7. Sexul
8. Limba
9. Starea de sănătate și nivelul de dezvoltare

II. Criterii de potrivire pentru persoana/familia adoptatoare:

1. Adopția unui copil care este fratele/sora biologic/biologică al/a copilului pentru care se realizează potrivirea teoretică

2. Gradul de rudenie cu copilul pentru care se realizează potrivirea teoretică

3. Viața de familie cu copilul adoptabil, cu o durată de cel puțin 6 luni

4. Numărul copiilor înscriși în atestat

5. Județul de domiciliu

6. Vârsta copilului pe care îl poate adopta persoana/familia

7. Etnia copilului pe care persoana/familia dorește să îl adopte

8. Sexul copilului pe care persoana/familia îl poate adopta

9. Limba vorbită în familie

10. Capacitatea de a răspunde nevoilor unui copil cu o anumită stare de sănătate/un anumit nivel de dezvoltare

CRITERIILE

utilizate în potrivirea teoretică a copilului cu adoptatorul/familia adoptatoare la nivelul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului

1. Factorii-cheie din copilăria timpurie (0—1 an) și implicațiile acestora
2. Factorii-cheie din istoria copilului (începând cu vârsta de 1 an) și implicațiile acestora
3. Vârsta copilului și mențiuni referitoare la diferențe între vârsta cronologică și vârsta de dezvoltare
4. Originea etnică
5. Originea culturală
6. Religia
7. Limba
8. Nevoile de sănătate, inclusiv probleme legate de dizabilități
9. Nevoi emoționale și/sau comportamentale, inclusiv tulburări de atașament
10. Potențial intelectual/Nevoi intelectuale
11. Nevoi educaționale
12. Principalele trăsături de personalitate
13. Interese/Abilități/Aptitudini
14. Trăsături fizice
15. Dorințe exprimate de copil în legătură cu adopția
16. Factori geografici și de mediu
17. Componenta familiei celei mai potrivite nevoilor copilului

FIȘA - CADRU

cuprinzând criteriile și informațiile cu privire la copil necesare în realizarea potrivirii teoretice la nivelul Oficiului Român pentru Adopții

Nr. crt.	Criterii de potrivire pentru copilul	În completarea fișei vor fi menționate, după caz, următoarele informații:
1.	Fratric: — copilul are frați/surori adoptați/adoptate — copilul are frați/surori adoptabili/adoptabile ¹	Da ☐ — precizați: nume și prenume.....; CNP...../Nu ☐ Da ☐ — precizați: nume și prenume.....; CNP...../Nu ☐
2.	Copilul are o rudă până la gradul al IV-lea care dorește să îl adopte	Nume și prenume rudă ..... domiciliul .....
3.	Copilul are viață de familie de minimum 6 luni cu un adoptator/o familie adoptatoare	Da ☐ — precizați: nume și prenume persoană/familie: Relația acesteia cu copilul: .... (tutore, asistent maternal profesionist, persoana/familia care are copilul în plasament/altă situație — specificați) Data de la care copilul are viață de familie cu persoana/familia: Nu ☐
4.	Județul	Județul în care domiciliază copilul:
5.	Vârsta	Vârsta copilului:
6.	Originea etnică	român ☐ /maghiar ☐ /rrom ☐ /ucrainean ☐ /german ☐ /rus ☐ /turc ☐ /tătar ☐ /sârb ☐ /slovac ☐ /bulgar ☐ /alta (precizați): Nu se cunoaște etnia ☐
7.	Sex	M ☐ /F ☐
8.	Limba vorbită de copil	română ☐ /maghiară ☐ /rromani ☐ /ucraineană ☐ /germană ☐ /rusă ☐ /turcă ☐ /sârbă ☐ /slovacă ☐ /bulgară ☐ /alta (precizați):
9.	Starea de sănătate/nivelul de dezvoltare	Sănătos clinic: Da ☐ /Nu ☐ Boli cronice: Da ☐ /Nu ☐ Retard mental: Da — ușor ☐ /mediu/sever ☐ /profund ☐ /Nu ☐ Handicap: Da — gradul: ușor ☐ /mediu ☐ /accentuat ☐ /grav ☐ /Nu ☐ Întârzieri în dezvoltare: Da ☐ /Nu ☐

Menționați dacă data depunerii cererii de deschidere a procedurii adopției este anterioară sau ulterioară datei de 7 aprilie 2012 (bifați): Înainte de 7.04.2012 /După 7.04.2012

¹ În cadrul procedurii adopției, pentru frații aflați în evidența Oficiului Român pentru Adopții se urmărește cu prioritate adopția lor împreună; în situația în care se apreciază că separarea fraților răspunde interesului superior al acestora, este necesar să fie anexat la prezenta un raport în cadrul căruia să fie propusă și justificată inițierea demersurilor de potrivire separată a fraților.

FIȘA - C A D R U
**cuprinzând criteriile și informațiile cu privire la persoana/familia adoptatoare necesare în realizarea
 potrivirii teoretice la nivelul Oficiului Român pentru Adopții**

Adoptatorul/familia adoptatoare .....
 urmează să parcurgă procedura adopției interne /internaționale

Nr. crt.	Criterii de potrivire pentru familie	În completarea fișei vor fi menționate, după caz, următoarele informații:
1.	A adoptat un copil/.... copii	Numele și prenumele copilului/copiilor adoptat/adoptați ..... CNP-ul copilului/copiilor adoptat/adoptați .....
2.	Este rudă până la gradul al IV-lea inclusiv cu copilul/copiii adoptabil/adoptabili	Numele și prenumele copilului/copiilor adoptabil/adoptabili ..... Gradul de rudenie .....
3.	Are viață de familie ¹ cu un copil/..... copii de minimum 6 luni	Da ☐ — precizați: numele și prenumele copilului/copiilor: ..... CNP-ul copilului/copiilor: ..... Forma de protecție specială/alternativă în care se află copilul sau, după caz, menționarea altor situații care au condus la conviețuirea cu copilul: ..... Data stabilirii tutelei/plasamentului la adoptator/familia adoptatoare sau, după caz, data de la care are loc conviețuirea: ..... Nu ☐
4.	Numărul copiilor înscriși în atestat	1/.....
5.	Județul de domiciliu	Se va menționa județul în care persoana/familia domiciliază: .....
6.	Vârsta copilului	Se va menționa vârsta copilului/copiilor care poate/pot fi adoptat/adoptați, conform mențiunilor din raportul final de evaluare .....
7.	Etnia copilului pe care ar dori să îl adopte	român ☐ /maghiar ☐ /rrom ☐ /ucrainean ☐ /german ☐ /rus ☐ /turc ☐ / tătar ☐ /sârb ☐ /slovac ☐ /bulgar ☐ /alta (precizați): Indiferent de etnie ☐
8.	Sexul copilului pe care ar putea să îl adopte	M ☐ /F ☐ /Indiferent de sex ☐
9.	Limba vorbită în familie	română ☐ /maghiară ☐ /rromani ☐ /ucraineană ☐ /germană ☐ /rusă ☐ / turcă ☐ /sârbă ☐ /slovacă ☐ /bulgară ☐ /alta (precizați):
10.	Poate răspunde nevoilor unui copil cu o anumită stare de sănătate/un anumit nivel de dezvoltare	Poate să adopte un copil clinic sănătos: Da ☐ Poate să adopte un copil cu boli cronice: Da ☐ /Nu ☐ Poate să adopte un copil cu retard mental: Da ☐ — ușor ☐ /mediu ☐ / sever ☐ /profund ☐ /Nu ☐ Poate să adopte un copil cu handicap: Da: ☐ — grad: ușor ☐ / mediu ☐ /accentuat ☐ /grav ☐ /Nu ☐ Poate să adopte un copil cu întârzieri în dezvoltare — Da ☐ /Nu ☐

¹ În aprecierea existenței vieții de familie se va lua în considerare modul în care aceasta este definită de Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 273/2004 privind regimul juridic al adopției, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

FIȘA SINTETICĂ
de potrivire teoretică la nivelul direcțiilor generale de asistență socială și protecția copilului

Nr. crt.	Criterii de potrivire pentru copilul	Informații/Descriere	Criterii esențiale	Persoana/Familia 1 (numele)	Persoana/Familia 2 (numele)	Persoana/Familia 3 (numele)
0	1	2	3	4	5	6
1.	Factori-cheie din copilăria timpurie (0—1 an) și implicațiile acestora					
2.	Factori-cheie din istoria copilului (începând cu vârsta de 1 an) și implicațiile acestora					

0	1	2	3	4	5	6
3.	Vârsta copilului și dacă vârsta cronologică este diferită de vârsta de dezvoltare					
4.	Originea etnică					
5.	Originea culturală					
6.	Religia					
7.	Limba					
8.	Nevoile de sănătate, inclusiv probleme legate de dizabilități					
9.	Nevoi emoționale și/sau comportamentale, inclusiv tulburări de atașament					
10.	Potențial intelectual, nevoi intelectuale					
11.	Nevoi educaționale					
12.	Principalele trăsături de personalitate					
13.	Interese/Abilități/Aptitudini					
14.	Trăsături fizice					
15.	Dorințe exprimate de copil în legătură cu adopția					
16.	Factori geografici, de mediu etc.					
17.	Componența familiei celei mai potrivite nevoilor copilului					

În coloanele 4, 5 și 6 profesionistul bifează dacă persoana/familia poate răspunde criteriilor de potrivire pentru copil, așa cum sunt acestea notate în coloana 1 și detaliate în coloana 2.

În coloana 3 profesionistul bifează doar criteriile pe care le consideră esențiale (dintre cele detaliate în coloana 2) și la care în mod obligatoriu persoana/familia trebuie să răspundă.

Responsabil de caz al copilului¹,

.....
(numele, prenumele și semnătura)

Psiholog,

.....
(numele, prenumele și semnătura)

Responsabil de caz al persoanei/familiei adoptatoare,

.....
(numele, prenumele și semnătura)

¹ În situația în care copilul este plasat în rețeaua de asistență maternală sau în cadrul unui serviciu rezidențial al unui organism privat autorizat să desfășoare activități în domeniul adopției, asistentul social/psihologul din cadrul acestuia participă la procedura de potrivire, alături de specialiștii compartimentului adopții și postadopții din cadrul direcției generale de asistență socială și protecția copilului.

R A P O R T
întocmit ca urmare a parcurgerii procedurii de potrivire¹⁾

1. Nume, prenume copil:
2. Nume, prenume adoptator/familie adoptatoare:
3. Procedura de potrivire practică a fost inițiată în data de: .....
4. Întâlnirile dintre copil—adoptator/familia adoptatoare au avut loc în datele: .....
5. Modul în care adoptatorul/familia adoptatoare răspunde nevoilor copilului sau, după caz, există potențial/resurse pentru a răspunde acestor nevoi, după cum urmează:
  - a) factori-cheie din istoria copilului, inclusiv din copilăria timpurie:

.....
  - b) vârsta copilului și eventuala diferență dintre vârsta cronologică și vârsta de dezvoltare:

.....
  - c) originea etnică:

.....
  - d) originea culturală:

.....
  - e) religia:

.....
  - f) limba:

.....
  - g) nevoile de sănătate, inclusiv probleme legate de dizabilități:

.....
  - h) nevoi emoționale și/sau comportamentale, inclusiv tulburări de atașament:

.....
  - i) potențial intelectual, nevoi intelectuale:

.....
  - j) nevoi educaționale:

.....
  - k) principalele trăsături de personalitate:

.....
  - l) interese/abilități/aptitudini:

.....
  - m) trăsături fizice:

.....
  - n) dorințe exprimate de copil în legătură cu adopția:

.....
  - o) factori geografici, de mediu:

.....
  - p) componența familiei celei mai potrivite nevoilor copilului:

.....
6. Observații²⁾:

.....

¹⁾ Este realizat de responsabilii de caz ai copilului și, respectiv, ai adoptatorului/familiei adoptatoare și un psiholog din cadrul compartimentului de adopții și postadopții. În situația în care copilul este plasat în rețeaua de asistență maternală sau în cadrul unui serviciu rezidențial al unui organism privat autorizat să desfășoare activități în domeniul adopției, asistentul social/psihologul din cadrul acestuia participă la procedura de potrivire, alături de specialiștii compartimentului adopții și postadopții din cadrul direcției generale de asistență socială și protecția copilului.

²⁾ Se vor menționa eventualele elemente particulare evidențiate în cadrul procesului de potrivire, precum și, după caz, acele aspecte ce necesită o atenție deosebită în perioada de încredințare în vederea adopției, în vederea facilitării integrării copilului în noul mediu de viață.

7. Concluziile privind compatibilitatea dintre copil și adoptator/familia adoptatoare:

.....

.....

8. Propunem sesizarea instanței judecătorești pentru încredințarea în vederea adopției a copilului
..... la adoptatorul/familia adoptatoare .....

Responsabil de caz al copilului,

.....
(numele, prenumele și semnătura)

Responsabil de caz al adoptatorului/familiei adoptatoare,

.....
(numele, prenumele și semnătura)

Psiholog,

.....
(numele, prenumele și semnătura)

_____

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

